

Sygn. akt XVII AmE 304/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 sierpnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, Wydział XVII Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Bogdan Gierzyński

po rozpoznaniu w dniu 2 sierpnia 2021 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania **S. B. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: Przedsiębiorstwo (...)**
S. B. w miejscowości S.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o cofnięcie koncesji

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 18 września 2019 r., znak: OKA. (...)(...)

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od powoda S. B. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą: Przedsiębiorstwo (...) S. B. w miejscowości S. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 304/19

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 18 września 2019 r., znak: OKA. (...)(...), na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 4 oraz art. 23 ust. 2 pkt 1 i art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 r., poz. 755 ze zm.) oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.) cofnął z urzędu koncesję na obrót paliwami ciekłymi, udzieloną decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 2 kwietnia 2013 r., nr (...), Panu S. B. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą: Przedsiębiorstwo (...) S. B..

Od powyższej decyzji odwołanie złożył S. B. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą: Przedsiębiorstwo (...) S. B. w miejscowości S. zaskarżając ją w całości.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie:

- art. 7 i art. 77 § 1, art. 80 kodeksu postępowania administracyjnego, poprzez niepełne wyjaśnienie sprawy i wadliwą ocenę materiału dowodowego, w szczególności oceny staranności przedsiębiorcy w wykonywaniu obowiązków nałożonych koncesją, co doprowadziło do wadliwego zastosowania art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 10.04.1997 r. Prawo energetyczne,

- art. 2 Konstytucji, RP, w związku z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 22.07.2016 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. 2016 poz. 1165), w postaci naruszenia zasady zaufania do prawa, gdyż podmiot uzyskując koncesje miał się stosować do określonych zasad, które przestrzegał, a mimo to cofnięto mu koncesję w trakcie jej trwania, z tego powodu, że nie mógł przedstawić zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach.

Wobec powyższych zarzutów odwołujący wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i zwrot kosztów postępowania.

Odwołujący wskazał w uzasadnieniu m.in., że Przedsiębiorca posiada zaległości podatkowe, jednak zostały one nałożone na niego bezprawie. To zaś doprowadziło do tego, że posiada on zaległości podatkowe, które są egzekwowane ze środków pochodzących ze sprzedaży paliw. Cofnięcie koncesji całkowicie wykluczy możliwość spłaty zobowiązań podatkowych. Zdaniem powoda Prezes URE całkowicie zlekceważył fakt, że zaległości podatkowe są kwestionowane przez Przedsiębiorcę. Trwają obecnie sprawy przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym (sygn. I SA/Ke 267/19) i Naczelny Sąd Administracyjny (skarga od wyroku I SA/Ke 217/18). Rozstrzygnięcia są zatem ostateczne, ale nie są prawomocne.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

1. oddalenie odwołania;
2. zwolnienie, na podstawie art. 205⁵ § 3 k.p.c., pozwanego od udziału w posiedzeniu przygotowawczym, gdyż z okoliczności sprawy wynika, że udział pełnomocnika będzie wystarczający,
3. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją Prezesa URE z dnia 2 kwietnia 2013 r., nr (...), Panu S. B. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą: Przedsiębiorstwo (...) S. B. (NIP: (...)), zwanemu dalej: „Przedsiębiorcą”, udzielona została koncesja na obrót paliwami ciekłymi, na okres od dnia 3 kwietnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2030 r.

Pismem z dnia 4 czerwca 2019 r.; znak: (...), Naczelnik Urzędu Skarbowego w K. poinformował Prezesa URE, że Przedsiębiorca na dzień 4 czerwca 2019 r. zalega z zapłatą podatków stanowiących dochód budżetu państwa - posiada wymagalne zaległości podatkowe w kwocie 887.736,00 zł.

W związku z powyższym. Prezes URE pismem z dnia 29 lipca 2019 r. zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej ww. decyzją Prezesa URE. W zawiadomieniu tym wezwano Przedsiębiorcę do wypowiedzenia się w sprawie w terminie 14 dni. Przedsiębiorca nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia.

Następnie, pismem z dnia 3 września 2019 r. powiadomiono Przedsiębiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie cofnięcia koncesji na obrót paliwami ciekłymi, w którym zawarto informację, że w terminie 5 dni licząc od dnia jego otrzymania, może złożyć wyjaśnienia w sprawie i zapoznać się z aktami sprawy. Przedsiębiorca w wyznaczonym terminie nie zapoznał się z aktami sprawy ani nie złożył żadnych wyjaśnień.

Do dnia wydania zaskarżonej decyzji, będącej przedmiotem niniejszego postępowania, Przedsiębiorca nie uzupełnił materiału dowodowego o zaświadczenie z urzędu skarbowego, potwierdzające brak zaległości podatkowych.

Na dzień złożenia przez powoda odwołania od zaskarżonej decyzji w toku sprawy przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym (sygn. I SA/Ke 267/19) i Naczelnym Sądem Administracyjnym (skarga od wyroku I SA/Ke 217/18). Rozstrzygnięcia są ostateczne, ale nie są prawomocne.

Sąd z urzędu stwierdził, iż w sprawie I SA/Ke 267/19 WSA w Kielcach wydał postanowienie z dnia 27 listopada 2019 r., w którym odrzucił skargę powoda na decyzję dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K.. Z kolei w sprawie I SA/Ke 217/18 Sąd ten wydał w dniu 30 sierpnia 2018 r. wyrok o oddaleniu skargi na decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. na decyzję o odmowie uchylenia decyzji ostatecznej.

W odwołaniu powód oświadczył, że spłacił zadłużenie w zakresie należnych odsetek.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, jak też w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy - Prawo energetyczne, Prezes URE cofa koncesję w przypadku niespełniania któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 33 ust. 1 lub w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 33 ust. 3 pkt 2-7 lub ust. 3a.

Z kolei i myśl art. 33 ust. 1 pkt 6 P.e. Prezes URE udziela koncesji wnioskodawcy, który nie zalega z zapłatą podatków stanowiących dochód budżetu państwa, z wyjątkiem przypadków, gdy uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie, rozłożenie na raty zaległości podatkowych albo podatku lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu podatkowego.

Jak ustalono w niniejszej sprawie, z informacji zawartych w piśmie Naczelnika Urzędu Skarbowego w K. z dnia 4 czerwca 2019 r. wynika, że powód zalega z zapłatą podatków stanowiących dochód budżetu państwa oraz nie uzyskał przewidzianego prawem zwolnienia, odroczenia, rozłożenia na raty zaległości podatkowych albo podatku oraz nie wstrzymano wobec niego w całości wykonania decyzji właściwego organu podatkowego. Na dzień 4 czerwca 2019 r. zaległość podatkowa wynosiła 634 308, 00 zł, a odsetki wynosiły 253.428 zł (k. 1 akt adm.).

W związku z tym należy uznać, że powód wypełnia przesłankę wskazaną w art. 33 ust. 1 pkt 6 P.e.

Sąd stwierdza, iż za niezasadne należy uznać powoływanie się na zawisłość spraw ze skarg na decyzje właściwych organów podatkowych przed sądami administracyjnymi (sprawy przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym (sygn. I SA/Ke 267/19) i Naczelnym Sądem Administracyjnym (skarga od wyroku I SA/Ke 217/18), jako okoliczność mającą znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd podziela stanowisko pozwanego, że jedynie uzyskanie na etapie postępowania przed sądami administracyjnymi postanowienia o wstrzymaniu w całości wykonania decyzji właściwych organów podatkowych, o którym mowa w art. 61 § 3 ppsa, stanowiłoby fakt uzyskania przewidzianego prawem wstrzymania w całości wykonania decyzji, o czym stanowi art. 33 ust. 1 pkt 6 P.e. W myśl bowiem art. 61 § 1 - 4 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (ppsa), wniesienie skargi do sądu administracyjnego nie wstrzymuje wykonania aktu lub czynności (decyzji administracyjnej). Na skutek przekazania sądowi skargi, sąd może na wniosek skarżącego wydać postanowienie o wstrzymaniu wykonania w całości lub w części aktu lub czynności, jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo wyrządzenia znacznej szkody lub spowodowania trudnych do odwrócenia skutków, z wyjątkiem przepisów prawa miejscowego, które weszły w życie, chyba że ustawa szczególna wyłącza wstrzymanie ich wykonania.

Należy stwierdzić, że w postępowaniach sądowych, zarejestrowanych pod wskazanymi przez powoda w odwołaniu sygnaturami, powód nie uzyskał postanowień o wstrzymaniu w całości wykonania decyzji właściwych organów podatkowych (zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt 6 P.e.).

Jak wynika z bazy orzeczeń NSA (www.orzeczenia.nsa.gov.pl), co Sąd stwierdził z urzędu wynika, iż w sprawie I SA/Ke 267/19 WSA w Kielcach wydał postanowienie z dnia 27 listopada 2019 r., w którym odrzucił skargę powoda na decyzję dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K.. Z kolei w sprawie I SA/Ke 217/18 Sąd ten wydał w dniu 30 sierpnia 2018 r. wyrok o oddaleniu skargi na decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. na decyzję o odmowie uchylecia decyzji ostatecznej. Wskazać też należy, że brak jest innych rekordów dotyczących podanych przez powoda sygnatur sądowych w bazie orzeczeń NSA, w szczególności dot. postępowania przed NSA, na które powołuje się powód.

Jak wynika z zestawienia dotychczas zapłaconych zaległości podatkowych, załączonego przez powoda do odwołania, wynika, że powód w dacie wydania decyzji o cofnięciu koncesji zalegał z zapłatą podatków stanowiących należności budżetu państwa.

W tym zakresie należy zatem stwierdzić, że powód nie przedstawił dowodów na okoliczność uzyskania w dacie wydania zaskarżonej decyzji, przewidzianego prawem wstrzymania wykonania decyzji organów podatkowych.

W odniesieniu natomiast do zarzutu powoda w zakresie naruszenia art. 2 Konstytucji, RP, w związku z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 22.07.2016 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U z 2016, poz. 1165), poprzez naruszenie zasady zaufania do prawa, albowiem podmiot uzyskując koncesje miał się stosować do określonych zasad, które przestrzegał, a mimo to cofnięto mu koncesję w trakcie jej trwania, z tego powodu, że nie mógł przedstawić zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach – należy go uznać za chybiony.

Powołany przez powoda przepis art. 16 ust. 1 ww. ustawy nie miał zastosowania w przedmiocie cofnięcia koncesji, która wszczynana jest przez Prezesa URE z urzędu.

Wskazany przepis art. 16 ust. 1 powołanej ustawy zmieniającej ustawę – Prawo energetyczne brzmi: „W terminie miesiąca od dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 32 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1 przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność polegającą na wytwarzaniu, magazynowaniu, przesyłaniu lub dystrybucji oraz obrocie paliwami ciekłymi, w tym obrocie tymi paliwami z zagranicą, na podstawie koncesji wydanych przed dniem wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 32 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, składają wniosek o zmianę posiadanych koncesji w celu dostosowania ich treści do definicji paliw ciekłych, o której mowa w art. 3 pkt 3b ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą”.

Przepisy tej ustawy nie miały bowiem żadnego zastosowania w sprawie w przedmiocie cofnięcia koncesji, wszczętej przez Prezesa URE z urzędu, albowiem podstawą cofnięcia koncesji były istniejące zaległości podatkowe powoda. Stwierdzenie przez organ regulacyjny tych okoliczności obliowało Prezesa URE na mocy 41 ust. 2 pkt 4 ustawy - Prawo energetyczne do cofnięcia koncesji z urzędu.

Sąd podziela stanowisko wyrażane wielokrotnie zarówno piśmiennictwie, jak również w judykaturze, że obligatoryjny charakter cofnięcia koncesji w oparciu o podstawę prawną z art. 41 ust. 2 P.e. przejawia się w obowiązku Prezesa URE wydania decyzji w tej sprawie w przypadku ziszczenia się co najmniej jednej z przesłanek wymienionych w tym przepisie. Z komentowanego przepisu wynika nie tyle uprawnienie Prezesa URE, co ustawowy obowiązek (wyrok SOKiK z 17.10.2018 r., XVII AmE 206/18, Legalis). Wydając decyzję o cofnięciu koncesji "Prezes URE jako organ administracji publicznej zobowiązany jest stać na straży praworządności, realizując tym samym podstawową zasadę – wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP i powtórzoną w art. 6 k.p.a., w myśl której organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Dlatego też Prezes URE zobowiązany jest do podjęcia wszelkich działań mających na celu usunięcie stanu niezgodnego z prawem (...)" (wyrok SOKiK z 17.2.2017 r., XVII AmE 69/15, Legalis).

Odwołujący myli się również, że organ administracji państwowej winien zbadać przyczynę powstania zobowiązań podatkowych i rozgranaczyć sytuację w której zobowiązania podatkowe powstały w wyniku działania Koncesjonariusza

od sytuacji w której nie ponosi on winy za ich powstanie. Sprawę należało zatem zbadać wnikliwie z uwzględnieniem zasad postępowania dowodowego kpa. Wskazane okoliczności nie są przedmiotem badania przez Prezesa URE, z kolei powód nie udowodnił braku zaległości podatkowych stwierdzonych dokumentem wydanym przez właściwy organ podatkowy, który byłby podstawą weryfikacji przesłanek w związku z wszczętym postępowaniem o cofnięcie koncesji.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.

O kosztach procesu, Sąd orzekł stosownie do wyniku sporu na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 265) orzekając na rzecz pozwanego zwrot kwoty 720 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński